

Suomen Fysioterapeutit ry
Rautatie­läisen­katu 6B
00520 Helsinki
toimisto@suomenfysioterapeutit.fi

Kommentit
31.10.2016

Sosiaali- ja terveysministeriö
Valinnan­vapau­den laajentamisen valmistelu
kirjaamo.stm@stm.fi
riikka.friberg@stm.fi

Suomen Fysioterapeutit – Finlands Fysioterapeuter ry:n kommentit kuulemistilaisuuteen liittyen valinnan­vapau­den laajentamisen valmisteluun

Kiitämme mahdollisuudesta esittää näkemyksemme ko. asiaan sekä kirjallisesti että puheenvuoron kautta kuulemistilaisuudessa. Haluamme nostaa esille seuraavat asiat valmistelussa huomioon otettavaksi.

Fysioterapeutin itsenäisen vastaanoton mahdollistaminen:

Valinnan­vapau­den lisäämisen pitää mahdollistaa jatkossakin viime vuosina terveyden­huoltoon kehitettyjen kustannustehokkaiden ja tarkoituksen­mukaisten toimintamallien toteuttamisen. Esimerkkinä tehtävänsiirrot lääkäriltä fysioterapeutille toteutettaessa itsenäistä vastaanottoa tuki- ja liikuntaelinpotilailla, joka on käytössä noin kolmellakymmenellä paikkakunnalla, koko Eksoten sekä Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin alueella ja joka edelleen laajenee. Tutkimusten mukaan tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat Suomessa eniten työstä poissaoloja aiheuttava sairausryhmä ja niihin liittyvät käynnit kuormittavat terveyskeskuksia ja työterveyshuoltoa 25-30 %:n osuudella lääkärikäynneistä. Fysioterapeutin itsenäisellä vastaanotolla voidaan tehostaa tuki- ja liikuntaelinpotilaiden hoitoa, vähentää lääkäreiden kuormitusta sekä vähentää kustannuksia.

Valinnan­vapau­smallin alustavien luonnosten liitteenä 2. olevan Valinnan­vapau­den lainsäädäntörunko -muistiossa todetaan ”Suoran valintaoikeuden piiriin kuuluvia palveluita ei ole tarkoituksen­mukaista määritellä säädöksissä yksittäisinä toimintoina, koska valinnan­vapau­sjärjestelmän keskeisenä tavoitteena on asiakaslähtöinen ja asiakas­keskeinen palveluiden kehittäminen.” Liitteessä 3. Ensimmäisen vaiheen suoraan valittavat palvelut -muistiossa määritetään kuitenkin selventävässä ja suuntaa antavassa listauksessa omatiimiin kuuluvaksi hoitaja ja/tai lääkäri mm. seuraavissa kohdissa:

- Hoitajan ja/tai lääkärin tekemä hoidon tarpeen arvio ja suoraan valittavissa palveluissa hoidon suunnittelu
- Hoitajan ja lääkärin tarjoama oireiden ja tavanomaisten terveysongelmien neuvonta, tutkimus ja hoito (vastanotolla, sähköisesti ja puhelimitse) ja tarvittaessa ohjaaminen yhteispäivystyspalveluihin
- Lääkärin ja hoitajan todistukset ja lausunnot
- Tarkennukset ja selitteet listan asioihin: kohta (4) Toimenpiteet: Hoitajan/terveyden­hoitajan työ perusterveyden­huollossa, koko kappale.

Vaikka listaus on tarkoitettu selventäväksi ja suuntaa-antavaksi se ohjaa käytännön toteutusta luotaessa täysin uusia rakenteita ja toimintatapoja. Listaukseen tulee lisätä fysioterapeutti ainakin em. kohtiin asianmukaisella tavalla.

PK-yrittysten ja erityisesti ammatinharjoittajien toiminta

Pienempien toimijoiden mahdollisuus tuottaa palveluja on varmistettava, koska samalla varmistetaan palvelujen maantieteellinen saatavuus lähelle potilasta. Perusterveydenhuolto on nimenomaan lähipalvelua. Kuntoutuksessa ja erityisesti fysioterapia-alalla on paljon ammatinharjoittajia. Luonnoksesta jää vielä epäselväksi, miten ammatinharjoittajien toiminta on mahdollista valinnanvapauteen liittyvien palvelujen kohdalla. Palvelujen tuottajien hyväksymismenettelyt ja niihin liittyvät hyväksymisehdot esim. mahdollinen palveluntuottajan minimikoon määrittäminen saattaa muodostua esteeksi ammatinharjoittajien toimimiselle palveluntuottajina, jolloin vaihtoehdoksi ilmeisesti jäisi toimia alihankkijana ostopalvelun kautta.

Kuntoutus- ja terapiapalvelut osana perusterveydenhuoltoa

Kaiken kaikkiaan kuntoutus- ja terapiapalvelujen tulee olla selkeästi mukana valinnanvapauden suunnittelussa, koska ne ovat olennainen osa perusterveydenhuoltoa. Valinnanvapausuudistuksen luonnoksen perusteella on vaikea hahmottaa, miten ne toteutuisivat jatkossa. Tämä vaatii tarkempaa kuvausta.

Helsingissä 31.10.2016

Tiina Mäkinen
puheenjohtaja

Katri Partanen
kehittämisasiantuntija